

Haus & DCA-W

Ի՞նչո՞ւ հայսնի է, արդեն խանի
տարի «Ծողակն» գործարանը հա-
մագործակցում է հարավաֆրիկյան
«Ղե Բիրս» ընկերության բռներ ֆիր-
մաների հետ: «Ղե Բիրսի» բռներնե-
րից մեկի ղասվիրակությունը վեր-
ջին օքանում մի խանի անզամ այ-

Ինչդե՞ս դառնալ
աղամանդագործության
երկիր

խորհրդականների ղնդմամբ, գրավված ու կայսերական ղայլաններում գրեթե անհնարին է Այսօր Հայաստանում կան աղամանդագործությամբ զբաղվող նույնական մեջքից պահպան ունենալու համար ամենահայտնի կազմակերպություններ, որոնցից ամենախուռներն են «Շողակն» ու «Սաղթիւ» ղետական ծեռականությունները եւ ըեւ-

ԱԵՐ. Ինչ վերաբերում է «Սաղֆիր» գործարանին, աղա Ներկայումս քանակցություններ են վարվում «Ալմազուվիլերէստըն» ընկերության հետ նրա մոտ 2,3 մլն դոլարի դարձիք մարման ռուրջ, ինարավոր է, որ մոտ ժամանակներս այս երկուսի միջև կնշվի նոր ռայմանագիր. Գ. Ալբրե

սՍՈՒԼԻՒ

Աղամանդազործությունը հայկական հիվանդություն

Նախատեսված է առաջիկա 5 տարում Հայաստանից արտահանվող աղամանդի ծավալները հասցնել մինչեւ 500 մլն դոլարի

Աչխարհում հայտնի աղամանդագործության գերհսկա հարավաֆրիկյան «Դե Բիրս» ընկերությունն այսուհետեւ Հայաստանում ճանաչելու է միայն DCA (Diamond Company of Armenia) ընկերությանը: DCA-ը ստեղծվել է Վերջերս. «Շողական» աղամանդի գործարանի վերակազմակորման ու ֆինանսական բազայի հիման վրա եւ գործելու է հանրահայտ «Դե Բիրսի» հովանու տակ՝ դառնալով Հայաստանում աղամանդի հումքի ներկրման, արտադրության եւ իրացման կողորդինատորը: «Դե Բիրսը» հումքի ներկրման ու շուկաների իրացման խուռը մոնողության է աչխարհում. Տնօրինում է աղամանդի շուկայի մոտ 70 տոկոսը. որի դեմ անզոր են նույնիսկ Միացյալ Նա-

հանգսերն ու «Դե Բիրսի» ազդեցության ոլորտներից դուրս մնացած մի բանի երկրները: Ունենալով «Դե Բիրսի» համագործակցությունը, DCA-ին մատչելի կլինեն աղամանոյի հումքի աղբյուրներն ու ռուկաները: Այս մասին Տեղեկացվեց օգոստոսի 20-ին ՀՀ արդյունաբերության եւ առեւտրի նախարարությունում DCA-ի ստեղծման առիթով հրավիրված ասուլիսում: Նախարարի խորհրդական Վարդան Վարդանյանը մասնավորաբես նեց, որ այս ընկերության ստեղծման ռուրդը մամուլություր կարծիքներ կան եւ իներ նախարարի մյուս խորհրդական Գագիկ Մկրտչյանի հետ կղագարանի ընկերության ստեղծման նորատակներն ու հետագա նրագրերը: Այսուհետվ...

ηαյին ժամանակներից մնացած հսկա գործարանները, որոնք ունեն 1000-1200 աշխատատեղ եւ դրանց հիման վրա ստեղծել աղամանդագործության համատեղ փորձիկ ծեռնարկությունների մի ցանց ողջ Հայաստանի տարածում, հատկապես սահմանամերձ օքաններում արտասահմանյան գործընկերների հետ։ Այդ բոլորի հումքի մատակարարությունը ու ուոկանների իրացման համակարգը է լինելու DCA-ն, որը որպես ղետական փակ բաժնետիրական ընկերություն, իր վրա է վերցնելու ընազավաոհ ղետական կառավարման ֆունկցիաները՝ խորհրդականների հավասմամբ, DCA-ն ոչ մի խոչընդուն չի դնի հայկական որեւէ ընկերության դեմ, որը կփորձի աշխատել ինքնուրույն, ինչը, դարձայ-

գիացի հայտնի աղամանդագործ Դայկ Ասլանյանի ներդրումներով ստեղծված «Լոդին». Դայաստանի բոլոր ծեռնարկություններն էլ, մեծ թե փոքր, դետական թե մասնավոր, այսօր ունեն խնդիրներ. Ընդհանրապես արդարացված չեն այս բնագավառում մեծ ծեռնարկությունների առկայությունը, դրանք դեմք է լինեն ամենաշատը 150 աշխատատեղով: Ինչուս «Ազգին» տեղեկացրեց Գագիկ Սկրտյանը, վերոհիշյալ ծեռնարկությունների շարժում առաջինը կլուծվի «Շողականի» հարցը: Այս գիգանտի համար մշակվում է բիզնես լլան, ըստ որի մինչեւ տարեկեց թերթես կլուծվի սեփականահնորհման հարցը: «Շողականի» բազայի վրա դեմք է ստեղծվեն ավելի մեծ շահութեանու և ինքը ձեօնաւուրութիւն:

յանը հավասիացրեց, որ «Ղե Բիրսը» չի խոչընդոտի հայ-ռուսական համագործակցությունը այս բնագավառում, որը գալիս է խորհրդային տարիներից, և անը որ «Ղե Բիրս» ինը մտել է ռուսաստանյան ռուկան մուկովյան «Սոգլասիե» ՓԲԸ-ի նրա միջեւ վերջերս կնված դայնանագրերով՝ Ռուսաստանուն ստեղծվելու է մի համատեղ ծեռնարկություն և դեղ, այդ փաստին անդադարձել և նաև «Ազգը», նշելով որ «Սոգլասիե»-ի ՓԲԸ նախագահը մեր հայրենակից Մրա Արքահանյանն է Աստիլիսում դաւավեց, որ նա Գագիկ Արքահամյանի նորայրը է եւ չի բացառվում երկու նորայրների համատեղ աշխատանքը։ Նախարարի խորհրդականների կողմից հատուկ նշեվեց, որ «Ղե Բիրսի» Դայատանի նկամամբ վսահության առաջացման գործում մեծ դեր ունեն «Շողակնի» տնօրենը։ Ընդհանրադես աղամանդագործությունը յուրահատուկ բնագավառ է, այստեղ մեծ նշանակություն ունեն անծնական համակրություններ։ Այս բնագավառում կնված դայմանագրերը չեն անցնում փաստաթղթերի վրա, այլ իհմնվում են կողմերի փոխադարձ վսահության վրա։ «Դնարավոր է, որ DCA-ն դեկավարի Գ. Արքահամյանը» հարցին նախարարի խորհրդական Գ. Ակրտյանը այնուամենայնիվ, չտվեց ժխտողական դատասխան։ Այսովով կդառնա՝ Դայատանը աղամանդագործության հզոր երկիր, ցույց կտա միայն ժամանակը։

ОПЫТЫ С ПЕРВОВОЗДАННЫМ

Նորից 10-ական դոլար
Նորածիններին ... բուհ
ընդունվելու համար

«Ձեզ շեմ սղանելու, որ ողջ կյանքում հիշե՞մ ինձ»
Ծառնակվում է Արմավիրում կատարված սպանության
ուստամբնութեանը

ԵՐԵՎԱՆ, 20 ՕԳՈՍՏՈՒ, ԱՐՄԵՆՊՐԵ-
ՇԱՀԻՆՋԱՆԻ ԺՈՂՋԱՏՐՐԱՆՈՒՄ օ-
գոստոսի 20-ին օարունակվում էր
Մեծավիրի գորամասերից մեկում
կատարված սղանության գործով
դատավարությունը։ Դարցանննվե-
ցին երել տուժողներ ժամկետային
զինծառայողներ Արտեն Մուրադյա-
նը, Աղասի Ղազարյանը եւ Ռոմա
Սուսայելյանը։ Նրանք երեքն էլ-
լատմելով Գյումրիի գորամասից
1997 թվականի դեկտեմբերի 19-ին
Մեծավիր տեղափոխվելուց հետ-

հանգույցներն ու տեղանից Ամբաստանյալները Գյումրիից եկած Տղաներից խլել են Երանց նոր հանգստաները ու Երանց տվել իրենց հնութիւնները։ Տուժողները, չոփանալով դայմաններին, փախել են զորամասից, իսկ երբ ետ են եկել, Երանցից խլել են նաև բերած սնունդն ու զումարը։

բավորված, բայց ողջ մնացած են Ներկայումս մեղադրյալի աթոռին նստած զինվորներին, ըստ տուժողի Ակրտիչ Օհանյանն ասել է. «Չեզ չեմ սղանելու, որ ողջ կյանքու իհետի ինձ».

Օգոստոսի 19-ի նիստում, ինչղետ տեղեկացվել է՝ դատարանում ներից մեկը հայտարարեց, թե իր Ակրտիչ Օհանյանը տարիներ շարունակ բուժվել է Նորի հոգեբուժական հիվանդանոցում, ինչը Օհանյանի հարազաների Վրդովմունքի առաջացրեց։ Օգոստոսի 20-ի նիստում հարազաները ներկայացրին նօված հոգեբուժարանից սացած տեղեկանին այն մասին, որ իրենց մոտ բուժում չի սացել եւ երբեք գրանցված չի եղել Ակրտիչը։

Դատական Ծիստ կօշարունակվ
օգոստոսի 21-ին

Երգավ Երեւանի
մամուլի ակումբի
Երեմ Տարին

ԵՐԵՎԱՆ, 20 ՕԳՈՍՏՈՒ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Լրացավ Երեւանի մամուլի ակումբի հիմնադրման 3-ամյակը: Այդ առթիվ ակումբը օգոստոսի 20-ին միջոցառում է կազմակերպել Երեւանի ժուռալիստի տանը, որի ժամանակ ներկայացվեցին անցած տարիների գործունեությունը, հետագա ծրագրերը: Ժուռալիստների միուրյան նախագահ Ա. Գեղորգյանը նշեց, որ, լնայած Երեւ տարեկան լինելուն, ակումբը յորմղոնանոց հայլեր է կատարում, եւ որքան շատ լինեն լրագրողական նման կազմակերպությունները, այնքան ավելի հետ կլուծվեն մամուլի առջեւ ծառացած խնդիրները:

Երեւանի մամուլի ակումբի հիմնադիր անդամները 53-ն են, որոնցից այսօն մնացել են 40-ը, իսկ ակումբի բոլոր անդամների քիչը մոտ 60 է եւ շարունակում է համալրվել: Ակումբի վարչությունը 9 անդամ ունի, ակումբի նախագահը Բորիս Խավասարյանն է, փոխնախագահը՝ Արմեն Ղեմուշյանը:

Բ. Նավասարդյանը նշեց, որ անցած
տարիներին ակումբը տարբեր կազմա-
կերդություններից տացել է մոտ 90 հա-
զար դոլարի գրանտ՝ անմիջական ժնո-
րինությամբ, իսկ այլ (հիմնականում ար-
տասահմանյան) հասարակական կազ-
մակերդությունների հետ համատեղ իրա-
կանացված եւ իրականացվող ժրագրե-
րի (որոնց ֆինանսները ժնորինում են
այդ գործընկեր կազմակերդություննե-
րը) համար՝ մոտ 350 հազար դոլար։
Մասնավորապես երկու գրանտներ է
հատկացրել Եվրասիա հիմնադրամը։
Մանուկի ակումբի տեղեկագիրը տղագ-
րելու համար, երկու գրանտ ժրամադրվել
է ՏԱԱԻՍ-ի կողմից, որի ընորհիվ կազ-
մակերդվել են մի շաբաթ սեմինարներ։
Անդրկովկասյան գործընկերների հետ,
ծեռու են բերվել սարժավորումներ եւ
այլն։ Այս տարվա զարնամը ակումբն
արժանացել է ԱՊՆ եւ Եվրոպական
միության Կենտրոնական եւ Արեւելյան
Եվրոպայի ու ԱՊՀ երկրների համար
սահմանված «Ժողովրդավարություն եւ
խղաքացիական հասարակություն» ա-
մենամյա մրցանակին։ Ակումբի ամենա-
մոտ ժրագրերից է մաշելիության եւ
գրանության թեմայով Երկուօքրքի օ-
գոստոսի 24-ին սկսվող սեմինարը Երե-
մանում։

Միջոցառման ժամանակ արծարծվեցին մամուլին վերաբերող բազմաթիվ հարցեր։ Մասնավորապես 73 տեղեկավորյան եւ գրահրատարակության հետ հարաբերությունների մասին Բ. Նավասարդյանը նշեց, որ երեք տարվա փորձը ցույց է տվել, որ այս կառույցի հետ զորնական եւ կառուցողական համագործակցություն լի ստացվում։ Իսկ մամուլում հնչած այն հարցին, թե մամուլին հատկացված 1.8 միլիոն դոլարն անհետ կորել է, որն Նավասարդյանը ճշտեց՝ նախ դեմք է դարձել, թե կոնկրետ ունկողնից եւ ում հատկացրած գումարների մասին է խոսվը։ Իսկ իրականում միջազգային տարբեր կազմակերպությունների հատկացրած ընորհներն ու մրցանակները ավելի մեծ թիվ են կազմում, ևս նույնագույն 1.8 միլիոնն է։

Նա նզած է, որ սիլլիսս է:

Ներկայումս, գործունեության երես
տարիներից հետո, ակումբի համար կա-
րեռվում է այն հիմնական ուղղու-
թյունների ընտրության հարցը, ուստի Բ.
Նազասարդյանը, որոնցով ակումբը կա-
րող է իր նյասաց բերել հայ մամուկի
պահպանականը:

«ԱՅՀ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Դաշտավայրեան և տարի
Դիմացի և հաստակից ։
«Ազգ» թերթի հիմքադիր խորհուր
ծեռագ 375010, Քանաքեռ-Նոր 47
Համ 562941, AT&T (3742) 151065,
e-mail INTERNET: azg2@arminco.com

Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / hbn. 521635

Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՅ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / hbn. 529221

Տնօրինչին / հեռ. 562863

Դամակարգային
ծառայութիւն / 581841

Apple Macintosh
համակարգչային տպագործութեան
«Ազգ» թերթի

Յղումը «Ազգին» դարձադիր և
Նիկելը չեն գրախօսուում ու չեն
վերադառնում

«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hennapetouian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

Երեանի թիվ 50 դպրոցի սնօ-
րեն Գուրգեն Վիրաբյանի հո-
գում (Եւ մՏԻՄ) կոիվ էր ըն-
կել: Նա ուզում էր գահընկեց անել
իր փոխտնօրեն Վարսենիկ Յակոբյա-
նին: Փոխտնօրենը չէր ուզում: Տնօ-
րենի հոգու (Եւ մՏԻ) խռովը վերաց-
նելու քոլոր հարմարությունները
ծեռի տակ կին գրիչ Թուղթ Եվ ա-
մենակարեւորը կլոր կնիտ: Չէր դա-
կասում նաեւ բյուրոկրատական մի
«մանրու» դպրոցի արհմկոմի դիր-
իորուումը: Այն, նույն օրը փետրվա-
րի 26-ին գրավոր ժեսով դրվեց սնօ-
րենի սեղանին: Նշենք, որ դպրոցի

մասում, «մեծ հարգանք ունեմ ընտառիչ մեջ եւ դեմք է ակտիվ աշխատանք տանեմ հօգուտ իր թեկնածուի դահանջն արդարացնելու «Դայլեկտրո» գործարանից սղասակվելիք օգնությամբ։ Ես կտրականացնես իրաժարվեցի։ Որդեսզի ինձ վախեցնի, նա կազմակերպեց տեղ կոնի այդ որոշումը։ Տեսնելով, ոչ մեծ ճկվում, ինձ հանել սկեց ընտառական հանձնաժողովից։ Իմանալով ընտրությունների երկրորդ փուլում իմ ակտիվ մասնակցության մասին եւ կարծելով, թե դա արվել է տնօրենի աթոռն իր ծեռից վեցըներ

ող զանգատարկելն է Բայց չի ս
ճարկվել: Ավելին Վճռում Տնօրեն
չին դարձավորեցրել վճարելու հս
կաղիր դարձաղութի համար: ՏԸ
րենն իր կողմից, բայց դետություն
հաշվին, վճարել է այդ գումարը: Ե
թադրվում է, որ կրթության վարչությունն
այդ գումարը կդահանուի Տնօրենից, և անի որ հարկացնուն դա
տավոր չէ վճարել Տնօրենի գիտակ
ված աղօրինության համար:

Սինէեւ Գուրգեն Վիրաբյանի ՏԵՐԻՆ դառնալը թիվ 50 դղրոցը «ԿՐԱԾ-ՄՈԼՈՐԱԾ» դղրոց է եղել գործունիք, դաշտական ԲՆԱՆՀԱԿԱՆ մարմինների համար:

րանգ ունեն, դեռևս բնության փոլում են, ձեռնողակ ենք մնում այդ մասին կարծիք հայտնելուց):

Միջին օդակներում ո՞վ է այդղեան անսրող, անղատիժ հովանավորութեան օրենքների հետ այդիան անխիղութեան արհամարհական, կամայական վերաբերմունք դրսեւորող նկատմամբ: Ո՞վ է այսուս անղատիժ անղատելիության սերմեր և առաջին մատադ սերնդի հոգում:

Վօրից հետ սնօթենի տրամագծութեն հակառակ վարժագիծ է են թաղրվում. բազություն կունենա Օլոռություն խնդրել. կաղաքի փոխ

ծանց սեղանին, որոնի, ըստ գանգա-
տարերի, հիվանավորում են Տնօրե-
նին ԵՎ այդ դիմումների «Բննարկու-
մը» կարու է մնում որեւէ մակարդա-
կի: Այսողևս, Ծախարարության Միջ-
նակարգ կրթության վարչության
ղետ Արա Ավետիսյանը քացի այն, որ
փորձում է անտեսել Փոխտնօրենին
Վերականգնելու Վճիռը եւ Տնօրենին
դոդոցից տեղափոխելու մասնավոր
որոշումը, «փառահեղորեն» հերթել է
Տնօրենին Վերագրվող մեղմերը «ժո-
ղովում դրսեւուրվեց միահամուռ
կամք, հատկապես ժողովի ընթացից
տարածվեց, որ մեռառանձներո Տնօ-

**Փոխսնօրենը դե յուրե վերականգնվեց,
բայց դե ֆակտո՞ն՝ ոչ ...**

Նախընտրական կամպանիայի արկերը դեռևս չեն վնասազերծվել:

տեղկոմի որոշումն ակնհայտ աղօրինի է. Նա իրավունք չուներ իր անդամի վերաբերյալ նման որոշում կայացնելու, Խանջի դա հանրադեսական մարմնի բացառիկ իրավունքն է. Սահմոկեցուցիչ է որոշման բովանդակությունը «հակամանկավարժական, մանկավարժական անվայել հակամանկավարժական չէ». Պ. Ա.), ստեղծել է անկառավարելի իրավիճակներ»: Փորձենք չնկատել մի շարք «մանրութեր» ինչո՞ւ նման բարոյական, մասնագիտական կերպար ունեցողը 19 տարեկանի ընթացքում ոչ մի դիտողության չի արժանացել: Որոշումը օրինական ռունչ է սացել տեղկոմի նախագահ Ռինա Էլմասյանի ստորագրությամբ:

Փոխսնօրենը կտրականաղես դեմ է այդ գնահատականներին: Ե ո՞վ կը նդունի այդ ծանրագույն մեղմեր Դայացիս մեջ զգալով թերահավատության ծովեր նա սեղանին է դնում կլոր կնիտով կնիված մի փառահեղ ընութագիր: Այն վավերացրել է տեղկոմի նախագահ Ռիմա Էլմասյանը «Վարսենիկ Դակորյանն իրեն դրսւուեց որդես աշխատասեր, ստեղծագործող եւ հարուս զիտելիքների տեր անձնավորություն: Նրա աշխատանից միշտ գոհ են ծնողները, դոդրցի սնօրենությունը: Դոդրցականների նկատմամբ կիրառում է նորակառուղղված դաստիարակություն, որի սնօրերիվ դոդրցականների մեջ ծեւավորվում են բարոյահոգեքանական, գեղագիտական սկզբունքներ եւ գաղափարական աղաքական ուղղվածություն»: Նեխն, որ այդ ընութագիրը տրվել է ոչ թե Բուլղարիա տուրիստական ուղեւորության մեկնելու, այլ նույն սնօրեն Գուրգեն Վիրաբյանի հետ մենամարտին սնօրենի թափուր տեղի մրցութին մասնակցելու համար: Տեղկոմի նախագահ Ռիմա Էլմասյանին չհավատալ չեն կարող: Նա Վարսենիկ Դակորյանի հետ նույն դոդրցում աշխատել է ուրեզ երկու տասնամյակ: Տարակուսանները փարատելու համար փասեն, որ երկու դեմքում էլ «տեղկոմի նախագահ» Ռիմա Էլմասյանը նույն անձն է: Փոխվել է միայն իրադրությունը, կտեսի նժարը Որդեսզի ոչ մի հարց, որեւէ կասկած անփարա չընա, մանրամասնորեն ուսումնասիրել են դատական գործը, բոլոր դիմումները, յոթ հեռուստահաղորդումներում (210 ռոդե ընդհանուր եթերաժամով) իմաստ միաւսումները:

Դուքում «անկառավարելի իրավիճակներ» ստեղծող փոխտնօրենը, ենթադրվում է, որ նույն օրն էլ դեմք է անհաղղաղ հեռացվեց. Յիշենք, որ փետրվարի 26-ը նախագահի արտահերթ ընտրության առաջին փուլի ավարտի «թեժագույն» օրերից էր. Բայց տնօրենը չի ըստալում: «Ինչո՞ւ» հարցին փոխտնօրենը դատախանում է: «Նա առաջադրմամբ ես ընտրական հանձնաժողովի անդամ էի, փետրվարի 20-ին եկավ մեր տուն եւ ասաց, որ ես աղրում եմ նույն թաղա-

լու համար, տեղկոսի որոշումից մենք կես ամիս անց ինձ ազատեց աշխատանքից...»:

Կարսենիկ Հակոբյանն աջակցություն չգտնելով բաղախղեցարանի կրթության վաշչությունում եւ նախարարությունում, բնական է նվազած հույսը դեմք է դնել դատարանի վրա. Մինչեւ վճռի հրադարակվելու համոզված լինելով, որ դատարանը եւս կճկվի, կխոնարհվի տնօրենի ծնունդը առջեւ: Փոխտնօրենից հայցվոր դարձած Կարսենիկ Հակոբյանը միւս էր Շենգավիթի ժողովատավոր Արդա Դավթյանը խոնարհվեց: Բայց օրենքի առաջ եւ 22.05.98 թ. վճռով Կարսենիկ Հակոբյանը վերականգնվեց աշխատանում: Ի կատարումն վճռի, տնօրենը

Ի համար՝ Վիրաբյանն ընդամենը եկու տարում շահելով ջախջախեանտարբերության ինեցիան արմիութենական, դատավննական մասինները, կրթության ցզանային, բնագային, հանրապետական մարմիններն իրենց մշտական ուժադրությունը ստիլված գրանցեցին դղրոցու Պատճառները ուս էին. Վիրաբյան առաջին հակահրավական մենամարտերից մեկն իր մրցակից... Վարսեհիկ Դակորյանի հետ և «... Դատարակավ ծնողների, ուսուցիչների, ու շակերտների մոտ ինձ անդատվելու համար ժողկրթքաժինը որուել է Վիրաբյանին հեռացնել աշխատանիւնի» Վիրաբյանը կոլեկտիվի առաջնորդություն խնդրեց, եւ ես նրան ներգի», իհում է փոխառօտենը. Եվ Գոյ

Նօրենին այլեւս չըողովել, հարց
թաղել, որդեսզի վերեւներում ու
մոռանան եւ իրեն չդատեն: Բայց
Դակառակը, ինքն է աղմկում, ինք
է... իրադարձում տեղի ունեցած ա-
դրինությունները, ինքն է հեռուս-
տակրանների առջեւ ինչ-որ բնակ-
կումներ կազմակերպում:

«Ի կատար ածված» վճիռը... ի կատար չածելու նախարարության ղեկավարությանն ահարեկելու նորատակով, որդեսզի մասնավոր որոշումը չիրագործեն և նորեն Վիրաբյանը որդեգրել է ղեկավարների վրա ներազդելու արդեմ փորձված... «Իննարկումներ» մարտավարությունը: Բազմիցս իննարկումն նույն օրակարգով. նույն ելույթու և նեցողներով... Կազմակերպվում է «կոլտ ոսոծ» ղեղի նախարարություն 9-րդ դաստիանցիներին նախարարություն է առաջնորդում դուռը ուսուցիչներից մեկը: Նոր նօանակված կրթության նախարարը «Իրավունքի» «ուղիղ հյուրն» է: Պահը բաց չեն թողնում: Դուռը զանգերի տարափ որդեսզի հանկարծակի թերեն նախարարին, ուսի ազդեցության տակ նրանից հրադարակավ ինչ-որ խոստում կորզեն:

Ոչ ո՛վ կոչ չի անում հաօսվել վա-
շի, մանավանդ վաս մանկավարժի
հետ։ Դերոցում վատի հետեւանները,
բյութեղանալով, փոխանցվում են
սերնեց-սերունդ։ Ոչ ո՛վ կոչ չի անում
վատին գիծել հարմարվել։ Դակառա-
կը վասն անմիջապես դեմք է ար-
մատախիլ անել։ Խոսքը միմիայն օ-
րինականության մասին է։ Տնօրենի
հովանավորողներին հաջողվում է ի-
րենց հովանավորյալին չհարցնել ե-
թե փոխտնօրենին Վերագրվող մեր-
ները լրաց եռթյան, դրանի դասվում

Են Մրա Խոսաղահանջության
ըստց) ճիշտ են, ինչո՞ւ դրանք չեն ծե-
ւակերպվում օրինական, իիմնավոր
հրամանով։ Վասից ազատվելու
միակ բարոյական, ազնիվ, արդար
ճանաղարից Աժխատանիւային օ-
րենսգիրքն է, որտեղ հոսակորեն (բայց
եւ սղառից) թվարկված են աշխա-
տանից ազատելու բոլոր դայման-
ները։ Եթե Տնօրինը վախենում է
«դայլարի» օրինական ճանաղար-
ից, հետեւությունը մեկն է չկան ի-

Միամտություն կլինի տնօրենի «բետեռային» վարագիծը խենքության վերագրելը։ Դամոզված են, որ Վիրաբյանը համոզված է, որ իր առջինի աղմուկը ոչ միայն դասիվ հավանության, այլև ակտիվ դաշտանության կարժանանա վերելի որու արոռների, կողմից։ Դամոզմունքն էլ եթերային չէ, խիս առակայական է ամրապնդված դաշտնական ըլանկներով, ազդեցիկ սուրագրություններով։

Հանուն Տնօրենի ոչ ո՛վ ուզում
ստուգել փոխտնօրենի դիմումների
մեջ նշված աղօրինությունները, ո-
րոնք արժանի են Խնհիլի ուշադրու-
թյանը Եվ այդ դիմումները վայրէց
են կատարում այն դատոնատար ան-

Ի՞նի եւ կոլեկտիվի շատ անդամների նկատմամբ ճիշտ չեն»։ Նախ, ժողովի ընթացքում կարելի՝ է դատավճիռ կայացնել սվյալ ժողովը նախագահող Տնօրենի վերաբերյալ։ Ընդգծենք, որ Տնօրենի գոնե Երկու աղօրինությունն աղացուցվել է դատարանի եւ արհմիության կողմից, բայց Վարչության ղետի բարեհոգությամբ դրան օքանցվել են։ Վարչության ղետը մեզ հիմնովին սփոթեցրեց եւ այլեւս չենք կարող մեկ հարցի դատասխանը ստանալ «Եթե կոլեկտիվի ՇՍ անդամների նկատմամբ մեղադրաները ճիշտ չեն», աղա մնացած թիւ անդամների վերաբերյալ աղացուցված մեղադրաններն ի՞նչ գնահատականի արժանացան։

Ավագ գործնենկերոջը հաջողությամբ նմանակել է կրտսերը, բաղադրյան առաջանի կրթության վարչության ղետ (արդեն նախկին) Ս. Պողոսյանը նույնութեա փորձել է լռեցնել Վ. Հակոբյանին ոչ դակաս ցնցող փաստարկներով «Ձեր թերած փաստարկները գրավոր ձեւով հերմվել են տնօրենի կողմից»։ Պատկերացնենք, որ բոլոր այն անձինք, ովքեր կարող են կասկածվել որեւէ իրավախախտան մեջ, միայն իրենք հերմեն իրենց մասին տեղեկությունները։ Այդ դեպքում Ս. Պողոսյանի դարակազմիկ նորամուծության ընորդիկ միանգամից կվերանայվեն դատամանչական եւ ղենիտենցիար համակարգի բոլոր մարմինները։

Ուզում եմ հիշեցնել մի խանի միտք երեխան սղունգի նման իր մեջ ներծում է ավագների եւ հատկադես, մանկավարժների վարժագիրը։
Նա ի՞նչ դաս կարող է խաղել այս դժոնդակ հեռուստահանարկումներից։ Ականատես լինելով ֆիզիկադես թույլ, միայնակ մնացած կնոջ, ուսուցչուհու կոլեկտիվ անդատիժ հաշվեհարդարին, նրա մեջ չի սերմանա «ուժեղի մոտ միշտ է թույլն է մեղավոր»։ Երբեմն զարմանում ենք երեխաները դաժան են եղել, խմբով հարձակվել են մեկի վրա, «կոլխոզ ծեծել», նրան խուսանգել։ Տեօրենի մարտնչող համազութուու-

Յայրածի սարտաշող համառությունը թանկ է նստում շատերի վրա, գործադրած համառության սերմերը թունավոր ծիլեր կարձակեն. Եթե վաղոր լսենք, որ հեռուստահառորումնին.

իլլ լսու, որ հսկուսահաղորդումների տարածում ինչոր անշափահասների խումբ վայրագորեն ծեծել է անդառադան մեկին. չգարմանան, ոչ որի չդատաղարտեն. Դիւենք, որ անմեղ ուսուցչուհու երեւամսյա հրադարակային եւ կոլեկտիվ էկզեկուցիայի հեղինակները մերի հրենց քաժինը ունեն այդ վայրագ հոգերանության անխուսափելի դրսեւուման մեջ. Պեսէ և ներարկել երեխայի մեջ իրավունքի ուժը. ոչ թե ուժի իրավունքը.

ՊՈՒԾԿԻ, ՄԵՐԱԲՅԱՆ
ՊՐՈՓԵՍՈՐ
«Օպուսոսի 23, Ազգային
դաշինք,
Վաղաւաշտան միության
նախագահ

Ահօազգային

Ըստիաւով զարուն

Ամեն ինչ սկսվեց երեսուն տարի առաջ 1968 թվականի հունվարի 5-ին, երբ Շեխոսլովակիայի կոմկուսի դլենումը գրաղեցրած դատունից ազատեց կենտկոմի առաջին քարտուղար Անտոնին Նովոնուն և նրա փոխարեն կոմկուսի ղեկավար ընտեղ Ալեքսանդր Դուքչեկին։ Իսկ Նովոնին մինչեւ մարտ ամիս շարունակեց կատարել երկրի նախագահի դարտականությունները, մինչեւ որ մարտի 30-ին ընտրվեց նոր նախագահ գեներալ Լյուդվիգ Սվերոդան։ Մինչ այդ կոմկուսի առաջին քարտուղար Դուքչեկը հրավիրվեց Սովորական դիմումի հանդիդելու ԽՄՀՄ գլխավոր քարտուղար Լեոնիդ Բրեժնեվի հետ։ Ար-

Տարակվեց ԶԿԿ-ի գործողությունների ծրագիրը, որը չէր զիջում 80-ականների գորբաշովյան վերակառւցման զաղափարին:

Սայիսի սկզբին ԶՆՄՀ ղեկավարությունը կրկին հրավիրվեց Մոսկվա, սակայն 9 ժամ տեւած գրույց ներից հետո կողմանը այդպես էլ չեկան ընդհանուր հայտարարի եկմինչ Պրահայում դատաստվում էին կուսակցական համագումարի Կրեմլը Խնարկում եր կոնկրետ միջնառությունների ծրագիրը:

ԵՐԱՆԱԴՆԱ

ԵԵԽՈՍԼՈՎԱԿԻԱՅՐՈՄ ԻՍԿԱԿԱՆ ազ-
գային զարթոնքի ժամանակաօրջան
Եր. Ազգային ճակատի օրջանակնե-

սյուսերը շարժվում էին «Պրահայի կենտրոնով». Ականատեսների վկայությամբ, մարդիկ եւ զարնացած էին, եւ զայրացած. Նույնիսկ զինվորներին խմելու օրու չեին տալիս: Շնորհանակը շխառնվեց ներխուժմանը, բանզի անհմաս էր դիմադրել մի բանի հարյուր հազար զինվորի: Պրահայի զարնան թերած ազատությունները սեղմվեցին սովետական տանկերի թրութեների տակ: «Ուսւներ, հեռացե՛» կամ «Բենծնելու խելթը թոցրել է» տիրոջ գրությունները դարձան ժեների դասերի զարդարանքը: Ժողովուրդն իր ընդվզումն արտահայտում էր լոռությամբ: Անզորության զգացումը շատերին էր տանջում: 1969 թ. հունվարի 16-ին չեխ ուսա-

ու ճակատագրեց միանգամայն
տարբեր են եղել: Դետեւարար այդ
զգացումը այնուան էլ ուժեղ չէ: Այժմ
Շեխիայում Ուլսաստանի նկատ-
մամբ հետամրությունը միգուցն ա-
վելին է: Իան ասենք Դանիայում կամ
Շոլանդիայում, բայց նաև չի անց-
նում եվրոպական մակարդակը, ա-
սենք այնորիսին, ինչորես հարեւան
Ավստրիայում կամ Սլովենիայում:
Դա համարատասխանում է նցա-
աշխարհաբարական դիրին եւ
դայմանավորված է նաև այն հան-
գամանելով, որ Շեխիան Ուլսաստա-
նի հետ ընդիանուր սահման չունի:
Նույնիսկ Շեխիայի հարեւանները
սահմանակից չեն Ուլսաստանին:
Այդ իսկ դատարկով դատմության

Չեխիայի դաւերը խռհրդային ներխուժութեաց երեսու արքա անգ

Երբ 1982 թվականին առաջին անգամ Խորհրդային Սիուլքումից դուրս եկա եւ մի խումբ հայատացի դղորոցականների հետ ճամփորդեցի Շեխոսլովակիայում, իս ճամկական հիշողություններում դրույցեց, որ բացի այդ տարիներին լարոզվող ամերիկյան իմունիտավական արեւությունը կա նաև մի երկիր, որտեղ մեզ չեն օնդունում: Շեխոսլովակիան էր, իսկ ավելի սույն Շեխիառասարակ մարդկանց հետ սփումներում հասկանում էիր, որ չեխերը ոռւսերնենից ոչ միայն խուսում են այլեւ փորձում իրենց բողոքի արտահայտել լուսաբար ու արհամարհանուվ: Ընդ որում, նշանակություն չունեց ոռւս ես, հայ, թե ուզբեկ, Վերաբերմունիք նույնն էր: Ծիմա էլ, տասնվեց տարի անց, այդ հարաբերությունների կտրուկ տեղաշարժեր չեն նկատվում: Մարդկանց հիշողություններում դեռեւս բարձ են 1968 թ. դեմքերը: Այստեղ ամեն տարի օգոստոսի 20-21-ը տեղի են ունենում ցույցեր, բացվում են ցուցահանդեսներ, եթեր հեռարձակվում վավերագրական ֆիլմեր: Դրանք չեն դադարում նույնիսկ 1989-ի բավայականացությունից հետո:

Առ Յան Պալախը Վազգավի հրա
դարակում իմնահերկիզվեց իր բր
դուն ուղղելով խորհրդային Սե
խուժման դեմ: Ապրիլի 17-ին ԽՍԿՀ
ի ճնշմամբ Դուքչեկին փոխարինեց
Գուստավ Չուսակը: Թափյա հեղա
փոխությունը տրեց դամությա
այս ամոթակի էջը միայն խան Տա
րի անց 1989-ին, երբ զանգվածային
գույթների ու գործառույների արդյուն
ում Եկեղի կոմունիստական առաջ
նորդները հրաժարական սվեցին Ե
կեխանությունն անցավ բաղամա
ցիական ֆորումի ծերություն կա
զակ Յավելն ընտրվեց Եկեղի նախա
զահ:

ՕԵԽՈՒԱՅԻ ՆՄՐ ՊԵՄՔ

Երեսունը տարի անց Շեխիան աշխարհին ներկայանում էր իր նախագահ Դավիթով, որ շարունակում էր հետպիրահատական բուժումը Պրահայի գիննորական հոսդիթալում, ու նոր կառավարությամբ, որի ծրագիրը երկու օր առաջ ընդունվեց սուրհեղարանի կողմից: Ինչողիսի դասեր և քաղել Շեխիան անցյալից, ուրին էր Պրահայի գարնան խորհուրդը, այս հարցերն ուղղեցի Եֆիմ Եփիստեյնին, որը նախկինում խմբագրել է Շեխիայի կենտրոնական լիդով Առվինի: Թերթը, այժմ բարձրական ծեկնարան է «Ազատ Եվոպա» ռադիոկայանի տնօրենի սուրհեղական, «Ընդհատված գալուն» վավերագրական ֆիլմի հեղինակ եւ ամենակարեւոր 1969-ից անվում է Պրահայում:

- Զեխսեն ինչղե՞ս ընդունեցին
Երակառուցումը եւ ինչղե՞ս մար-
եցին ներխուժումը:
- Դա ոչ թե սոցիալիստական էն-

Դերիմենք Ե. այլ ազգային ազա-

- Զեր կարծիքով, Չեխիայում դե
մոկրատական ուժերի հաղթանակից
ու Ռուսաստանում Ելցինի իշխա-
նության գալուց հետո որքանո՞ւ
փոխվեց Վերաբերնունից ռուսների
կամ Չախկին ԽՄԲՄ-ի երկրների
նեատմանը :

- Միգուցե ամենօրյա ըփումնե-

այդ եզր կարելի է ասել, որ ազգային հոգեբանության առումով փակվել է: Եթևերն այլօւս լարված ու հիվանդագին յեն վճարերվում երեսուն տարվա վաղեմություն ունեցող դեղմերին, Խանի որ Մանց կարծիքով դրանք անցել են դատմության գիրկո:

- Երեսուն տարի անց ինչպես կը-
նութեագրեմ Զեխիայի բաղադրական

- Ութամսյա «գարունը» որեւէ դեռ չխաղաց ՏԵՏԵՍԱԿԱՆ քարեփոխումների առումով։ Ավելի ծիս կը ներ հարցին մոտենալ բառասունմեկ տարվա կոմունիստական ուժիմի տաղալման տեսանկյունից։ Եվ այդ առումով Շեխիան օստ հաջող է զարգանում։ Շեխոսլավակիան ժողովրդական ՏԵՏԵՍԱԿԱՆ պահանջման ասիճանով ամենակորին դայնացված հանրադեսությունն է։ Ի տարբերություն Լեհաստանի, Հունարիայի կամ ԳՂՀի, այստեղ 100 տոկոս ազգայնացում է եւ մասնակու սեկոնդ գոյություն չուներ ոչ առողջունաբերության, ոչ զյուղանտեսության եւ ոչ էլ ծառայությունների ոլորտում։ Ու թե՞ չեխերն սկսեցին այդ ամենացածր մակարդակից, որայց մի Խանի տարի անց մասնավոր սեկոնդ այստեղ ամենաբարձրն էր ողջ հեխորհդային տարածի մեջ Եվ չնայած ազգային համախառն

արտադրանի դանդաղ ամի հետ
կաղված դժվարություններին ընդ-
հանուր առմամբ զարգացումը կա-
ելի է օստ հաջողված համարել-
ուր չափանիշը նախնականաց
նակաչության կենսամակարդակն է
ու ուսումնական հարաբերություննե-
ի արմատավորումը: Տնտեսության
ներ դեսության դերը չնշին է նույն
ենթադրության երկների չափա-
նիշներին ոչ հատուկ բաղամական
այրունություն կա այստեղ: Ութ տա-
կ շարունակ իշխանության դեկին
ու դահդանողական ուղղության
աղամական գործիքների խումբը եւ
ույնիսկ վերջին խորհրդարանա-
ան ընտրությունները ցույց տվեցին
ու բնակչության ուղանում լուրջ տե-
աշարժեր չեն եղել: Մեծամասնու-
թունը աջակցում է լիբերալ-դահ-
դանողականներին իսկ կեսից ինչը
ոցիալ-դեմոկրատներին: Այ բեն-
ոյժմ կառավարությունը այդ փու-
սմասնությանն է բայց նա չի կա-
զող երկրի հիմնական տնտեսական
ամ բաղամական ուղին փոփոխել
սնի որ դրա համար կողահանքվի
որհեղարանական մնջամասնու-
թամ համաձայնությունը: Ընդհա-
նուր առմամբ Եվրոպայի հետ ինտեգ-
րացումը բավականին արագ է ըն-
անում և ինչորս նախատեսվում է:
ուս տարվա մայիսին Զեխիան Եւ-
ստամի ու Պունգարիայի հետ
կառնա ՆԱՏՕ-ի անդամ իսկ երեք
ուս տարի անց կանդամակցի նաեւ
կորուսան մերժապանը:

